

Závěrečná tlačová správa o realizácii prieskumu EUROGRADUATE

Kontext prieskumu

V období február 2022 až január 2024 participovalo Centrum vedecko-technických informácií na medzinárodnom prieskume EUROGRADUATE. Prieskum je zameraný na trasovanie absolventov vysokých škôl, pričom cieľom je sledovať nielen ich uplatniteľnosť na trhu práce, ale získavať informácie o ich ďalšom vzdelávaní, vzdelávacej ako aj pracovnej mobilite, úrovni nadobudnutých zručností ako aj názorov na spoločenské a sociálne otázky.

Išlo už o druhé kolo pilotného zisťovania, pričom prvé kolo bolo realizované v rokoch 2018 až 2019. Prvého kola sa zúčastnilo 8 krajín (Rakúsko, Česká republika, Nemecko, Grécko, Chorvátsko, Litva, Malta a Nórsko) Do prieskumu sa zapojilo celkovo 17 európskych krajín, medzi ktorými už bolo aj Slovensko.¹

V slovenských podmienkach zisťovanie plynulo nadväzovalo na predchádzajúce prieskumy s obdobným zameraním, ktoré boli realizované na národnej úrovni v rokoch 2008, 2013 a 2019. Pôvodným zámerom bolo realizovať periodické zisťovanie, ktoré by vytvorilo kontinuálny obraz o kvalite slovenského vysokoškolského vzdelávania, potrebách trhu práce, reálnej pripravenosti absolventov vysokých škôl ako aj ďalších aspektov súvisiacich s vysokoškolským vzdelávaním.

V roku 2022 zisťovanie na národnej úrovni bolo nahradené práve celoeurópskym zisťovaním EUROGRADUATE, ktoré v značnej miere pokrývalo obdobné oblasti ako predchádzajúce národné prieskumy.

Cieľová skupina prieskumu

Cieľovou skupinou prieskumu EUROGRADUATE boli absolventi vysokoškolského vzdelávania, ktorí v akademických rokoch 2016/2017 alebo 2020/2021 úspešne ukončili vysokoškolské štúdium na prvom, druhom, resp. spojenom prvom a druhom stupni terciárneho vzdelávania. Išlo teda o absolventov, ktorí mali od skončenia vysokej školy päť rokov, resp. jeden rok. V rámci prieskumu boli oslovení absolventi dennej ako aj externej formy štúdia. Absolventi tretieho stupňa (doktorandské štúdium) neboli predmetom prieskumu.

Na úrovni vysokých škôl boli do prieskumu zaradení absolventi všetkých slovenských vysokých škôl, okrem Akadémie ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši, ktorej špecifický charakter nespadal pod zameranie projektu.

¹ V rámci aktuálneho kola prieskumu participovali nasledujúce krajiny: Rakúsko, Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Česká republika, Estónsko, Nemecko, Grécko, Maďarsko, Írsko, Taliansko, Lotyšsko, Malta, Nórsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.

Zameranie

Samotný zber bol realizovaný prostredníctvom štandardizovaného dotazníka, ktorý mal tri časti:

Modul A - zber základných informácií obsahoval základné informácie o histórii vzdelávania, študijnej mobilite, aktuálnej situácii vzhľadom na trh práce, resp. pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom stupni, základné demografické údaje a pod.

Modul B - zber odporúčaných informácií sa zameriaval na doplňujúce informácie o predchádzajúcom vzdelávaní a pracovnej histórii ako aj úrovni kompetencií nadobudnutých štúdiom ako aj vyžadovaných zamestnávateľom, doplňujúce demografické údaje a pod.

Modul C - Európsky modul sa týkal názorov, postojov ako aj celkového zdravotného stavu.

Na Slovensku boli implementované všetky tri časti, pričom dotazník bol doplnený aj o národné otázky, relevantné pre tvorbu národných vzdelávacích politík.

Realizácia

Terénna fáza projektu (zber údajov) bola realizovaná v období november 2022 až február 2023. Oslovených bolo celkovo 42 443 absolventov vysokých škôl. Výberový súbor bol konštruovaný na základe údajov z Centrálného registra študentov tak, aby spĺňal požiadavky na štruktúru výberového súboru stanoveného koordinátorom projektu.

Respondenti boli kontaktovaní prostredníctvom e-mailu (v prípadoch, ak tento údaj bol dostupný v centrálnom registri) alebo prostredníctvom pošty. V rámci e-mailových oslovení boli rozposlané 3 kolá pripomienok na účasť na prieskume. Poštou bola zaslaná jedna výzva na účasť a následne jedna pripomienka respondentom vybraných do vzorky, ktorí sa prieskumu ešte nezúčastnili v časte rozposielania pripomienok. V troch prípadoch do oslovovania respondentov vstúpili aj samotné vysoké školy.

Návratnosť a spracovanie zozbieraných údajov

Prieskumu sa zúčastnilo celkovo 7 925 účastníkov, pričom po vyčistení databázy o neúplné a pre ďalšie analytické práce nepoužiteľné dotazníky v databáze ostalo 3 359 úplne vyplnených unikátnych dotazníkov. Čistá miera návratnosti bola za slovenskú časť prieskumu na úrovni 7,9 % (v predchádzajúcich kolách prieskumu sa pohybovala okolo 12 %, pričom nižšia miera návratnosti v aktuálnom prieskume bola zapríčinená do značnej miery najmä nasledujúcimi vplyvmi:

1. striktnější pravidlá týkajúce sa GDPR (nutnosť explicitného súhlasu so spracovaním osobných údajov zo strany účastníkov prieskumu jednak na úrovni celého dotazníka, ako aj dodatočne v prípade citlivých údajov týkajúcich sa zdravotného stavu a politických hodnôt).
2. Výrazne vyšší rozsah zbieraných údajov v porovnaní s minulosťou a tým pádom aj vyššia časová náročnosť vyplnenia dotazníka.

3. Striktnejšie kritéria čistenia finálnej databázy v porovnaní s predchádzajúcimi prieskumami s obdobným zameraním, ktoré boli realizované na národnej úrovni.

Pre porovnanie v nasledujúcej tabuľke uvádzame miery návratnosti za jednotlivé krajiny, ktoré sa prieskumu zúčastnili, spolu s údajmi o veľkosti vzorky a ďalších relevantných informáciách.

Tabuľka 1 – Prehľad čistej miery návratnosti za jednotlivé krajiny

krajina	Veľkosť vzorky	Celkový počet platných odpovedí	Čistá miera návratnosti	Vzorka/cenzus	Začiatok zberu	Koniec zberu
AT	22 000	12 433	56,5%	vzorka	10/2022	01/2023
BG	67 734	3 604	5,3%	cenzus	01/2023	02/2023
CY	22 159	1 410	6,4%	cenzus	01/2023	04/2023
CZ	80 745	7 317	9,1%	cenzus	11/2023	03/2023
DE	50 586	6 765	13,4%	cenzus	11/2022	05/2023
EE	18 725	3 523	18,8%	vzorka	11/2022	12/2022
GR	83 731	9 582	11,4%	cenzus	11/2022	02/2023
HR	57 370	7995	13,9%	cenzus	12/2022	02/2023
HU	94 891	6 795	7,2%	cenzus	11/2022	12/2022
IT	~112 600	72 742	~65%	cenzus	11/2022	02/2023
LV	19 347	1 454	8,0%	vzorka	01/2023	05/2023
MT	-	-	5,0%	cenzus	03/2023	05/2023
NO	24 343	4 864	20,0%	vzorka	12/2022	02/2022
PT	138 390	17 662	12,8%	cenzus	11/2022	03/2023
RO	149 069	1 545	1,0%	cenzus	11/2022	04/2023
SI		4 843	9,0%	cenzus	05/2023	07/2023
SK	42 443	3 359	7,9%	vzorka	11/2022	02/2023

V priebehu roka 2023 prebiehali práce súvisiace so spracovaním zozbieraných údajov podľa inštrukcií koordinátora projektu. Zároveň boli realizované výstupy súvisiace so splnením podmienok projektu. Boli začaté práce na parciálnych národných správach, ktoré budú dopracované v priebehu roka 2024.

Výstupy

V priebehu roka boli čiastkové výstupy priebežne zverejňované v časopise ACADEMIA. Výstupy prieskumu boli priebežne doručované Európskej komisii, keďže projekt bol spolufinancovaný z prostriedkov programu EURASMUS+.

V priebehu roka 2024 budú dopracované národné správy, ktorých cieľom je nadväzovať na prezentáciu výsledkov predchádzajúcich obdobne orientovaných zisťovaní na národnej úrovni. Budú dopracované samostatné výstupy za absolventov dennej a externej formy štúdia, ako aj komparatívna analýza základných zistení za tieto dve skupiny absolventov.

Priestor bude venovaný aj zasadaniu zistení o absolventov slovenských vysokých škôl do širšieho európskeho kontextu na základe zistení z ostatných krajín zapojených do projektu.

Výstupy sú priebežne zverejňované na webe CVTI SR² a v rámci časopisu ACADEMIA.³

Ďalšie informácie o projekte a jeho výstupoch

Slovenské výstupy sú priebežne zverejňované na webe CVTI SR: <https://absolvent.cvtisr.sk>

Bližšie informácie o projekte ako aj výstupy z predchádzajúceho kola sú dostupné na: www.eurograduate.eu

Parciálne výstupy boli v priebehu roka 2023 publikované v časopise ACADEMIA (<https://academia.cvtisr.sk>)

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Funded by
the European Union

² <https://absolvent.cvtisr.sk>

³ <https://academia.cvtisr.sk>